

آیین و فرهنگ؛ فرصت‌های توسعه گردشگری اردبیل

استان دارالارشاد و مرزی اردبیل به لحاظ پیشینه تاریخی و مذهبی و به واسطه هنر خیز بودن، در دو حوزه یثین‌های مذهبی و نمادها و برنامه‌های فرهنگی و هنری شهرت بسیاری دارد و با استفاده از این دو فرصت می‌تواند قابلیت دیگر خود یعنی صنعت گردشگری را بیشتر توسعه دهد.

به گزارش ایرنا؛ دوره حکومت صفویان با مرکزیت اردبیل از برجسته‌ترین ادوار تاریخی این استان است و ریشه بیشتر اعتقادات دینی و آیین‌های مذهبی این استان به آن دوران باز می‌گردد. به گواهی تاریخ؛ صفی‌الدین ابوالفتح اسحاق اردبیلی، صوفی و عابد شهر در سال ۶۵۰ هجری قمری در روستای کلخوران اردبیل چشم به جهان گشود و از عنفوان جوانی پای در راه روشن پارسی نهاد و از برکات و ثمرات پاکیزگی جسمانی و ریاضت روحانی بهره‌ها جست.

شیخ صفی عابد و متقی به واسطه طبع ظریف و ضمیر روشن، ذوق سرودن شعر نیز داشته و از او اشعار یا به اصطلاح فهلویات (دوبیتی‌هایی با گویش‌های کهن) به یادگار مانده است؛ او پس از کسب مدارج معرفت و مراحل حکمت نزد شیخ زاهد گیلانی، به زادگاه خود اردبیل بازگشت و سلسله صفویه را بنیان نهاد و این اقدام سیاسی، اجتماعی و فرهنگی او در سرنوشت ایران تاثیر بسزایی داشته است.

نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه اردبیل بارها در خطبه‌های نماز جمعه و آیین‌های بزرگداشت روز و هفته اردبیل تصریح کرده است: انتشار مذهب اهل بیت در سراسر ایران از اردبیل شروع شد، یعنی اردبیل، ایران را به فضیلتی استثنایی که موالات با اهل بیت نبی مکرم اسلام (ص) است مزین کرد و در نتیجه کل ایرانیان در این وصف بی‌نظیر مدیون خطه استان اردبیل هستند.

آیت‌الله سیدحسن عاملی تاکید کرد: به تعبیر محیط طباطبایی اگر اردبیل نبود ایران نبود زیرا بعد از سقوط ساسانیان، اولین انسجام در سطح کلان کشور ایران توسط صفویه صورت پذیرفت و یک امپراتوری عظیم که ۴۰ درصد آن در حال حاضر دست ما رسیده تشکیل شد و شان ملت ما را تا عنان‌السماء بالا برد.

نظیر چنین تعبیرات زیبا را وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، روز گذشته در سفر به اردبیل بیان کرد و گفت: ایران پیشاصفویه و پساصفویه متفاوت است و بی‌تردید، درخشش کشور در دوره پساصفویه مدیون استان اردبیل و تاریخ پر بار این دیار است.

آری استان اردبیل با چنین پشتوانه تاریخی و فرهنگی، امروز مهد آیین‌ها و آداب دینی و عاشورایی شناخته می‌شود و برنامه‌ها و محافل بسیار جانشوز و در عین حال تماشایی در ماه محرم و مناسبت‌های خاص مذهبی در این استان

برگزار می‌شود که از حیث کیفیت و کمیت با سایر استان‌ها متفاوت و برجسته است. میزبانی اردبیل برای برگزاری سومین جشنواره موسیقی بین‌المللی «عاشیق‌لار» با حضور نوازندگان و خوانندگانی از کشورهای جمهوری آذربایجان، ترکیه، عراق، گرجستان و جمعی از هنرمندان ایرانی از جمله از زنجان، ساوه، گلستان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، خراسان شمالی و اردبیل نیز بار دیگر همدوست و هنرپرور بودن این خطه را به نمایش گذاشت.

اردبیل، مهد هنر و هنرمندان

استان اردبیل در آن سوی سکه یعنی از منظر فرهنگی و هنری نیز حرف‌های زیادی برای گفتن دارد و هنرمندان، موسیقی‌دانان و بازیگرانی همچون فرهاد قائمیان، مریم مومن، دبستانی، منوچهر چشم آذر، مجید واحدی زاده، ودود مؤذن زاده، اتابک نادری و چهره‌های فاخر و نامدار دیگر داشته و دارد که غنای فرهنگی و هنری این خطه را به رخ می‌کشند.

هنر و فرهنگ به قدری در بافت اجتماعی این استان رسوخ کرده و با تار و پود زندگانی مردم پیوند خورده است که جلوه‌های متعالی آن در سینما، تئاتر، موسیقی، صنایع دستی، شعر و ادبیات نمایان است و همان‌گونه که علی دایی و رضازاده را به عنوان اسطوره های فوتبال و وزنه‌برداری دارد، نمادهای مشخصی نیز در حوزه های فرهنگ و هنر پرورانه است.

میزبانی اردبیل برای برگزاری سومین جشنواره موسیقی بین‌المللی «عاشیق‌لار» با حضور نوازندگان و خوانندگانی از کشورهای جمهوری آذربایجان، ترکیه، عراق، گرجستان و جمعی از هنرمندان ایرانی از جمله از زنجان، ساوه، گلستان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، خراسان شمالی و اردبیل نیز بار دیگر همدوست و هنرپرور بودن این خطه را به نمایش گذاشت.

آیین اختتامیه این جشنواره با حضور وزیر

فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد و وزیر طی سخنانی در این رویداد فرهنگی و هنری گفت: موسیقی «عاشیق‌لار» زبان هنر مردمی است و این موسیقی در طول تاریخ پاسدار فرهنگ شفاهی این مرز و بوم بوده است. سیدعباس صالحی اظهار کرد: ملت ایران با وجود دشواری‌ها، دارای سرزمینی غنی از تنوع فرهنگی و قومی است و موسیقی هم بخش مهمی از این هویت را به نمایش می‌گذارد.

وی افزود: موسیقی عاشیق‌لار سابقه‌ای کهن دارد و به دلیل گستره جغرافیایی خود از مرزهای ملی فراتر رفته و زبان گفت‌وگوی ملت‌ها در منطقه آناتولی، قفقاز و آسیای میانه شده است.

صالحی گفت: این موسیقی با مردمی بودن خود، برخلاف هنرهای درباری و اشرافی، در جشن‌ها، کوچه‌ها و روستاها زبازد عام و خاص است و باید به آن ارج نهاده و در ترویج این فرهنگ اصیل مردمی بیش از پیش تلاش کنیم.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه بخش بزرگی از تاریخ ایران بر پایه فرهنگ شفاهی است، افزود: موسیقی عاشیق‌لار حافظ و روایتگر میراث گرانبهایی است و در عین حال ارزش‌های اخلاقی، نگاه توحیدی و محبت به اهل بیت (ع) را منتقل می‌کند.

توسعه و اشتغال‌زایی در بخش گردشگری صنعت گردشگری یکی از اشتغال‌زاترین بخش‌ها در هر کشور توسعه یافته است و برای رونق این صنعت باید برخی ملاحظات فرهنگی را در نظر داشت تا پای گردشگران داخلی و حتی خارجی به مناطق گردشگری پذیر باز شود.

استان اردبیل سالانه بیش از ۱۰ میلیون گردشگر را میزبانی می‌کند و فقط در شهر توریستی سرعین، طبق اظهار نظر فرماندار این شهرستان امسال ورود هشت میلیون مسافر و گردشگر ثبت شده است.

با این ظرفیت پذیرش گردشگر از اقصی نقاط

ایران و جهان، شایسته نیست که برگزاری کنسرت‌ها در برخی اماکن عمومی محدود شود، البته رعایت این برنامه‌ها باید همراه با محترم شمردن قوانین جاری و رعایت کامل آیین‌نامه‌ها و مقررات مربوطه باشد.

استان اردبیل سالانه بیش از ۱۰ میلیون گردشگر را میزبانی می‌کند و فقط در سرعین، طبق اظهار نظر فرماندار این شهرستان امسال ورود هشت میلیون مسافر و گردشگر ثبت شده است.

طبیعی است که در صورت ایجاد شرایط و بستر قانونی برای برنامه‌های هنری و اجتناب از لغو یا محدودیت اجرای کنسرت و موسیقی در برخی اماکن عمومی، می‌توان به رونق هر چه بیشتر صنعت گردشگری در استان اردبیل امیدوارتر شد.

مردم با فرهنگ و دارای پیشینه تاریخی و چشمگیر در استان اردبیل، بی‌شک در مدیریت برنامه‌های آیینی و فرهنگی نیز دقت نظر لازم را خواهند داشت تا نه آیین‌ها و آداب اصیل مذهبی لطمه بخورد و نه برنامه‌های فرهنگی و هنری کمرنگ شود.

هم اینک یکی از جذابیت‌های گردشگری استان اردبیل آیین‌های مذهبی و سنتی آن است که هر سال جمعیت بزرگی از مهاجران تا هموطنان ساکن در استان‌های دیگر را به خود جلب می‌کند.

بنابراین حفظ حریم‌ها و رعایت حرمت‌ها در هر دو حوزه آیینی و فرهنگی می‌تواند استان اردبیل را به قطب گردشگری بسیار مهم تبدیل کند به نحوی که هم مشتاقان برنامه‌های مذهبی و آیینی از آن منتفع شده و لذت ببرند و هم علاقه‌مندان محافل فرهنگی و هنری از جلوه‌های مورد اشتیاق و علاقه خود استفاده کنند.